

آغاز: طعمه کز خوان عشق افکنده در کام دل xx سایه آنرا ... اندر دهان انداخته؛ **انجام:** پیامش خواهش دید ار بادا xx رسولش را برین دربار بادا

مشمول است بر: قسمتی از قصاید، قطعات، غزلیات، رباعیات، مجمع الابدکار آغاز افتاده، خسرو شیرین پایان افتاده، رویهم ۶۰۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۴۶۰ ص، ۱۵ سطر (۱۷×۹)، اندازه: ۲۵×۱۵/۵ سم [ف: ۳۳۲-۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۶۰

آغاز: بیا که با دلم آن میکند پریشانی xx که غمزه تو نکرده است با مسلمانی؛ **انجام:** ابلیس ز بندم نکشاید یا رب xx سرمایه ایمان بریاید یا رب ...

دارای: نفیسه، مثنویات، خسرو و شیرین، قصاید، قطعات و غزلیات، رباعیات؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ با شش سرلوح، مجدول، نزدیک ۷۷۰۰ بیت؛ مهر: احمد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۷۶ گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۱۱ سم [ف: ۱۲۲-۱۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۱۳۰

شامل: ۱. نفسیه، ۲. دیوان؛ خط: نستعلیق، کا: غلام گلشنی درویش یوسف، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۳۲۵ گ، ۲۰ سطر (۱۵×۶)، اندازه: ۲۰×۱۳ سم [ف: ۲۰۲-۱۶]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۹۰۲

آغاز: زیور آوازه ناقوسیان xx چشمه آرایش طاووسیان / آشتی افشان نسیم صبا xx آشتی انگیز اثر با دعا؛ **انجام:** ای مرهم داغ سینه هر غمناک xx وی عالمی از ناوک درد تو هلاک / دردی که شیدان و دارند به دل xx بیم است که صد جا بشکافد دل خاک

شامل: ۱. مجمع الابدکار، ۲. فرهاد و شیرین، ۳. قصاید عرفی، ۴. قطعات، ۵. غزلیات، ۶. رباعیات؛ خط: نستعلیق زیبا، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح نفیس، مصحح؛ مهر: «احمد الحسینی» (۱۲۶۶) (بیضی)، «عبده محمد ابراهیم بن فضل الله الحسینی سنه ۱۱۷۰» (بیضی)؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲۹۹ گ، ۱۵ سطر (۱۷×۷/۵)، اندازه: ۲۴×۱۳ سم [ف: ۴۸۱-۲۰]

۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۰۵

مشمول بر: خسرو شیرین، قصائد، غزلیات، رباعیات، نفسیه، مجمع الابدکار؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۲۰۰ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۱۳ سم [ف: ۴۷۰-۲]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷

شامل قصاید، غزلیات، رباعیات، مجمع الابدکار، خسرو و شیرین، حدود شش هزار و پانصد بیت؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد حسین بن کاتب اصفهانی، تا: محرم ۱۰۱۳ اق، جا: اصفهان؛ مجدول، دارای شش سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج، ۱۷۲ گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۸ سم [ف: ۵۶-۱]

نام «شبه»، دیوان دوم: غزلیات به نام «شبابیه»، دیوان سوم: غزلیات به نام «صبائیه»، دیوان چهارم: به نظم و نثر به نام «جلالیه»، دیوان پنجم: نظم و نثر به نام «نقل عشاق»، دیوان ششم: تواریخ به نام «ضروریات»، دیوان هفتم: معماها به نام «معنیات»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رضی الکاتب الکاشانی بن محمد بدیع، تا: ۱۰۸۸ اق؛ جلد: تیماج مذهب، ۴۳۵ گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۴/۵×۱۴/۵ سم [ف: ۳۷-۵۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۲۵

آغاز: نفیر مرغ سحر خوان چو شد بلند صدا xx پرید زاغ شباز روی بیضه بیضا
مشمول بر قصائد و مقطعات و مراثی و دیوان شبابیه و صبائیه و جلالیه و معنیات و غیره؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: ۱۲۱۲ اق؛ ۳۲۹ گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۷/۵×۱۷ سم [ف: ۲۴۶-۲]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۴۲

بی کاه، بی تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● کلیات / شعر / فارسی

kollīyāt

عرفی شیرازی، محمد بن علی، ۹۹۳ - ۹۹۹ قمری

‘orfī šīrāzī, mohammad ebn-e ‘alī (1556 - 1591)

چاپ: کلیات عرفی در تهران به کوشش آقای غلامحسین جواهری در کتابفروشی و چاپخانه محمد علی علمی به چاپ رسیده است

[نسخه‌های منزوی ۱۸۸۱/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۹۴

انجام: مستعدان بنوشتن این کلیات میل پیدا کرده اند و اکثری نویسانید ...

مشمول است بر: ۱- مقدمه نثر در شرح حال عرفی از عبدالباقی نهاوندی مؤلف ماثر رحیمی که آغاز آن افتاده و یک برگ از آغاز رباعیات در آغاز نسخه صحافی شده، آغاز: «ای زلف عروس شادمانی شب تو xx آرایش بزم بیغمی مشرب تو»، ۲. مثنوی مجمع الابدکار، ۳. خسرو شیرین، ۴. قصاید، ترکیب بند، قطعات، آغاز: «اقبال کرم میگذرد ارباب هم را xx همت نخورد بیشتر آری و نعم را»، ۵. غزلیات، ۶. رباعیات، و دو صفحه پایان نسخه قطعه‌ای است که سراجا در تاریخ تدوین کلیات عرفی سروده و ۹ سطر نثر از کاتب که در زمان خان خانان می‌زیسته و از حاشیه نشینان مجلس او بوده و در موقع تقدیم کلیات عرفی توسط سراجا به خان خانان حضور داشته است؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب، با پنج سرلوح مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۵۵۳ ص، ۱۸ سطر (۱۵×۷)، اندازه: ۲۱×۱۲ سم [ف: ۳۲۶-۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۵۹۷

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد بیست و ششم؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276264

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

نور تنگست xx دل من سنگ و کوه طور سنگست را شامل است و اشعار دیگر عرفی را هر یک به جای خود قرار دارد و عبدالباقی نهاوندی مؤلف مآثر رحیمی پس از سال ۱۰۲۸ دیباجه‌ای مبنی بر معرفی شاعر و تاریخچه جمع و ترتیب دیوان وی نگاشته است.

آغاز: اقبال کرم می کرد ارباب همم را xx همت نخورد نشتر آری و نعم را

چاپ: مکرر چاپ شده؛ مدراس، سنگی، ۱۲۷۶ق، وزیرى بزرگ، ۱۵۰ص

[الذریعة ۷۱۲/۹؛ نسخه‌های متزوی ۲۴۳۷/۳؛ فرهنگ سخنوران ۳۸۷؛ مشار ۷۴۴؛ مکتبه امیرالمؤمنین ۲۸۱/۱؛ مشترک پاکستان ۷۰۴/۷-۷۱۷؛ دنا ۲۸۳/۵-۲۸۹]

شرح و حواشی:

- ۱- شرح دیوان عرفی؛ مهرداد، عمر نزهت (-۱۱۹۲)
- ۲- شرح دیوان عرفی؛ صفی پوری، احمد بن عبدالرحیم (-۱۳)
- ۳- شرح قصائد عرفی (۲عنوان)

۱. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۴۱

اضافات و تصحیحات بسیار دارد؛ خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۱-۱۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۳۰۵

دارای قافیه‌های: ا ب ت د ر س ش ی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ راسته و چلیپا، مسوده است گویا به خط خود عرفی با اضافات و تصحیحات؛ مهر: محمود، ابراهیم؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: تیماج سرخ، ۱۱۴گ، ۱۴ سطر سه ستونی (۱۷×۳)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ستا: ف: ۱-۱۵۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۶۱۰

مشتمل بر رساله نفیسه نفسیه، مجمع الابدکار، خسرو شیرین، مثنویات، قصاید، مقطعات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، دارای سه سرلوح مرصع مذهب؛ جلد: مشمی، ۱۶۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۲۸-۱۵۵]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۷۶۱۱

آغاز: بوی ... شنید زان قلمم xx هر دم از عطر کو هر اندازد / گر چه طبعم ز شرم مدحت ... xx سرپایین چو عبهر اندازد؛ انجام: ... و اعظم کشف سگ مستی کرد xx که شکستن بمبر اندازد شوق ...

شامل قصاید، مقطعات، غزلیات، رباعیات، ساقی‌نامه، مثنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ خریداری از عاطفی؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: مقوایی، روکش میشن یشمی، ۱۶۵گ، مختلف السطر (۱۹×۸)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [رایانه]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۲۷

نخستین دیوان عرفی است، در حدود ۳۷۰۰ بیت می‌باشد و آخرین بیت آن: «گفتی کاندترین دوره نه ای xx پس دوره من

مرتب در ۲۹ حرف در ۱۳۰۸ با دیباجه خود او در همین سال مورخ ۱۳۰۸؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۴گ، ۱۲ سطر (۱۵×۱۱)، اندازه: ۱۸×۱۵سم [ف: ۱۷-۴۳۳]

● دیوان عرشی / شعر / فارسی

d.-e 'aršī

عرشی یزدی، طهماسبقلی بیگ، ق ۱۰ قمری

'aršī yazdī, tahmāsb-qolī beyg (- 16c)

[الذریعة ۷۱۰/۹؛ فرهنگ سخنوران ۳۸۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۵۶۸

آغاز: بسمله‌ای قد موزون تو سرو ریاض صفا xx چشم سیاهت بود نرگس باغ حیا؛ انجام: ای نام تو ورد جان آدم xx سر نامه دفتر دو عالم

قصاید است در ستایش امامان و مقطعات و ترجیع‌بند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول زرین و رنگین، با یک سرلوح زرین؛ مهر: محمد تقی خان، غلام خان مورخ ۱۱۵۲، رحیم النساء دختر میرزا رحمة الله مورخ ۱۱۰۶، حسن بن محمد خداداد؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: روبه میشن یشمی، ۷۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۲/۵سم [ف: ۲-۳۱۸]

● دیوان عرفی شیرازی / شعر / فارسی

d.-e 'orfī-ye šīrāzī

عرفی شیرازی، محمد بن علی، ۹۹۶۳ - ۹۹۹ قمری

'orfī šīrāzī, mohammad ebn-e 'alī (1556 - 1591)

عرفی تخلص سید محمد بن خواجه زین العابدین علی بن جمال الدین شیرازی است به سال ۹۶۳ در شیراز به جهان آمده و بسال ۹۹۹ در هندوستان وفات یافته و دیوان این شاعر شامل قصاید و مقطعات و غزلیات و مثنوی و رباعی و لغز و ساقی‌نامه می‌باشد.

چنان‌که در مقدمه نخستین نسخه دیوان عرفی نگارش یافته شاعر در هنگام مرگ وصیت نمود که همه پیش‌نویس‌های اشعار او را به کتابخانه خان خانان فرستند که در آنجا ضبط گردد و این خان بزرگوار هم به سال ۱۰۲۴ محمد قاسم اصفهانی سرچا تخلص را به جمع و ترتیب اشعار عرفی مأمور نمود. وی در یک سال و نیم این کار را به انجام رسانید و دیوانی کامل مشتمل بر چهارده هزار بیت از اشعار عرفی ترتیب داد. این دیوان گذشته از مندرجات اول دیوان عرفی، مثنوی «مجمع الاکابر» او را که برابر مخزن الاسرار ساخته و در حدود ۱۴۰۰ بیت می‌باشد و بدین بیت آغاز گردیده: «بسم الله الرحمن الرحیم xx موج نخست است ز بحر قدیم»؛ و مثنوی ناتمام او را که در داستان «خسرو شیرین» انشاء نمود، و پس از مقدمات، در اول مطلب مانده و در حدود ۴۴۰ بیت است با این آغاز: «خداوندا دلم بی

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخفا)؛ جلد پانزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276253

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲